

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **E. T.**,
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art.
11 § 2 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu
z dnia 7 marca 2023 r., sygn. II Ka 31/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Krasnymstawie
z dnia 20 października 2022 r., sygn. II K 137/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego E.T. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Krasnymstawie z dnia 20 października 2022 r., sygn. akt II K 137/22 E. T. został skazany za czyn z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 191 § 1 k.k. na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności oraz za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Tak wymierzone jednostkowe kary pozbawienia wolności połączono i jako karę łączną wymierzono oskarżonemu karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności (art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k.), orzekając jednocześnie wobec oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego K. K. kwotę 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (art. 46 § 1 k.k.), a także rozstrzygając w przedmiocie kosztów sądowych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 31/23 utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu kasację na korzyść skazanego wywiódł jego obrońca, podnosząc zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, które mogły mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- 1) art. 192 § 2 k.p.k., polegające na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu psychologii na okoliczność braku przeprowadzenia dowodu z zeznań pokrzywdzonego K. K. w obecności biegłego psychologa, podczas gdy ocena wiarygodności zeznań pokrzywdzonego K. K. wymagała wiadomości specjalnych na skutek zaników pamięci, jakie według samego pokrzywdzonego miały się pojawić po zdarzeniu z dnia 2 marca 2021 r. i na skutek doznanych obrażeń oraz odmiennych zeznań pokrzywdzonego w toku postępowania przygotowawczego i w toku procesu;
- 2) art. 433 § 2 k.p.k., poprzez brak odniesienia się przez sąd odwoławczy w uzasadnieniu wydanego przez siebie wyroku całościowo do podniesionego w apelacji oskarżonego zarzutu dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, przez brak jakiegokolwiek odniesienia do oceny wyjaśnień oskarżonego w toku postępowania przygotowawczego oraz przed sądem pierwszej instancji w odniesieniu do zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Obrońca skazanego E.T. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Krasnymstawie, jako sądowi pierwszej instancji, do ponownego rozpoznania. Jednocześnie na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozstrzygnięcia sprawy.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w Krasnymstawie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, a Sąd Okręgowy w Zamościu — rozpoznający sprawę E. T. w instancji odwoławczej — nie dopuścił się podniesionego przez autora nadzwyczajnego środka

zaskarżenia, rażącego naruszenia prawa procesowego, mogącego mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Przed bliższym ustosunkowaniem się do poszczególnych zarzutów wyartykułowanych w kasacji należało poczynić dwie uwagi o charakterze wstępnym.

Po pierwsze, godzi się podkreślić, że celem postępowania drugoinstancyjnego (czego zdaje się nie dostrzegać autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia) nie jest ponowne rozpoznawanie sprawy na skutek wniesienia apelacji. Jego istota sprowadza się do przeprowadzenia kontroli postępowania pierwszoinstancyjnego pod kątem trafności ustaleń faktycznych, wniosków wyprowadzonych z dowodów, poprawności stosowania prawa materialnego i środków karnych oraz prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego. Już w tym miejscu można zasygnalizować, że z obowiązków tych Sąd Okręgowy w Zamościu wywiązał się należycie, właściwie też prezentując motywy, które legły u podstaw oddalenia zarzutów apelacji obrońcy E. T.

Po drugie, należy wskazać, że wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja zawiera dwa zarzuty dotyczące rażącego naruszenia prawa procesowego, w tym zarzut z pkt. 1 *petitum* kasacji — pomijając zastosowanie przez autora kasacji kosmetycznego zabiegu o charakterze czysto formalnym, polegającym na częściowym przeredagowaniu treści zarzutu i dokonaniu nieznaczących zmian stylistycznych — stanowi niemalże dosłowne powielenie zarzutu apelacyjnych z pkt. 1, postawionego przez radcę prawnego K. W. w wywiedzionym przez niego zwyczajnym środku odwoławczym od wyroku Sądu Rejonowego w Krasnymstawie.

Zestawienie ze sobą zarzutów przedstawionych w zwyczajnym środku zaskarżenia z zarzutami wyartykułowanymi w nadzwyczajnym środku zaskarżenia dowodzi w istocie, że zarzut przedstawiony w pkt. 2 *petitum* apelacji wniesionej wcześniej od wyroku Sądu Rejonowego w Krasnymstawie z dnia 20 października 2022 r. (naruszenie art. 192 § 2 k.p.k.) został powielony w zarzucie kasacyjnym w pkt. 1 *petitum*. Zestawiając z kolei zarzut zawarty w pkt. 2 *petitum* nadzwyczajnego środka zaskarżenia z zarzutem opisanym w pkt. 1 *petitum* zwyczajnego środka zaskarżenia, to należy powiedzieć, że częściowo odpowiada on zarzutowi zawartemu w pkt. 2 *petitum* kasacji, który został jedynie zmodyfikowany w sposób umożliwiający „przekwalifikowanie” go na zarzut kasacyjny (poprzez przekwalifikowanie go z art. 7 k.p.k. na art. 433 § 2 k.p.k.). W sposób jednoznaczny świadczy to o tym, że autor kasacji usiłuje ponownie poddać kontroli odwoławczej orzeczenie sądu pierwszej instancji, ignorując wymogi wynikające z normatywnego

ukształtowania podstaw kasacyjnych. Zarzuty o charakterze apelacyjnym nie mogą stanowić podstawy do inicjowania kontroli w postępowaniu kasacyjnym. Regulacje zawarte w ustawie postępowania karnego dopuszczają kwestionowanie nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jedynie orzeczenia sądu instancji odwoławczej i przeprowadzenie oceny prawidłowości orzekania tego sądu.

Przechodząc do analizy zarzutu z pkt. 1 *petitum* kasacji (naruszenia art. 192 § 2 k.p.k.) w pierwszej kolejności zauważyć należy, że lektura treści uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia prowadzi do przekonania, że prócz podobieństwa treści zarzutu (aktualnie omawianego, jak i zarzutu z pkt. 2 *petitum* kasacji), także argumentacja przedstawiona przez autora kasacji jest powtórzeniem motywów prezentowanych uprzednio w apelacji. Autor kasacji opiera swoją argumentację na wskazaniu, że sąd *ad quem* nie posiada wiedzy specjalistycznej („wiadomości specjalnych”) psychologicznej do poczynienia odpowiednich ustaleń i oceny w zakresie wiarygodności zeznań pokrzywdzonego K. K., który zgłaszał zaniki pamięci, jakie miały się pojawić po zdarzeniu z dnia 2 marca 2021 r. na skutek doznanych obrażeń oraz w sytuacji odmiennych zeznań pokrzywdzonego w toku postępowania przygotowawczego i w toku procesu. obrońca skazanego całkowicie jednak pomija to, że Sąd Okręgowy w Zamościu wskazał w uzasadnieniu wyroku na powołane okoliczności, analizując – w oparciu o protokoły przesłuchania pokrzywdzonego w toku postępowania przygotowawczego, jak i w toku postępowania sądowego oraz dokumentację medyczną – zachowanie K. K. i jego wypowiedzi, czemu poświęcił końcową część sekcji 3.1. sporządzonego uzasadnienia formularzowego. Sąd Okręgowy w Zamościu – uznając przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy w Krasnymstawie ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w zakresie wiarygodności zeznań pokrzywdzonego K. K. za słuszną i racjonalną, nie czynił w tym zakresie własnych ustaleń faktycznych. Skoro zatem sąd odwoławczy nie dostrzegł potrzeby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu psychologii na okoliczność braku przeprowadzenia dowodu z zeznań pokrzywdzonego K. K. w obecności biegłego psychologa, to w konsekwencji nie mógł naruszyć przepisu art. 192 § 2 k.p.k. Dlatego zarzut naruszenia tegoż przepisu okazał się bezzasadny.

Podobnie, w ocenie Sądu Najwyższego, niezasadne okazało się podniesione w kasacji uchybienie art. 433 § 2 k.p.k., którego zaistnienie próbował wykazać skarżący. Zgodnie z treścią art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z kolei art. 457 § 3 k.p.k. (nie powołany przez skarżącego chociaż związany z ww. przepisem)

stanowi, że w uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. W tym zakresie w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego sygnalizuje się, że „kwestionowanie spełnienia przez sąd odwoławczy standardu kontroli rzetelnej obarczone jest dodatkowym wymogiem, precyzyjnego wykazania, które z zarzutów apelacyjnych nie zostały w ogóle rozpoznane (art. 433 § 2 k.p.k.) i że uchybienie takie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. W przypadku podniesienia zaś naruszenia art. 457 § 3 k.p.k., należy mieć dodatkowo na uwadze, że sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, następuje już po wydaniu orzeczenia, co w świetle brzmienia art. 537a k.p.k., nie może powodować uchylenia wyroku tylko z tego powodu, że nie spełnia ono wymogów art. 457 § 3 k.p.k.” (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., sygn. IV KK 442/20, SIP «Legalis» nr 2505038). Zestawienie uzasadnienia sporządzonego przez sąd drugiej instancji oraz zarzutów odwoławczych przekonuje o rzetelności postępowania odwoławczego, a dokładna analiza uzasadnienia sądu *ad quem*, pozwala na poznanie motywów, które legły u podstaw podjętej przez ten sąd decyzji i argumentacji, która doprowadziła ten organ do określonej oceny zarzutów odwoławczych, w tym zarzutu opisanego w pkt. 1 *petitum* apelacji (naruszenia art. 7 k.p.k.). Jak trafnie też wskazał prokurator w odpowiedzi na kasację, sąd odwoławczy w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku „[w] sposób lapidarny potwierdził, że poczynione w I instancji ustalenia w zakresie winy i kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu przestępstwa znajdują pełne potwierdzenie w przeprowadzonych dowodach, z których Sąd wywiódł całkowicie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski. (...) Za niesłuszny uznać należy [...] zarzut oparcia rozstrzygnięcia jedynie na relacji pokrzywdzonego przy całkowitej dyskredytacji wartości dowodowej wyjaśnień oskarżonego. W świetle obiektywnej oceny prezentowana przez oskarżonego wersja pozostaje w opozycji do poczynionych ustaleń i stanowi jedynie obroną przez niego linię obrony”. Utrzymując w mocy zaskarżony wyrok sąd odwoławczy słusznie też podniósł, że relacja pokrzywdzonego co do faktów zasadniczych nie jest odosobniona i znajduje częściowe potwierdzenie w ocenionych ze szczególną ostrożnością - zgodnie z sugestią biegłego psychologa - zeznaniach P. S. i Ł. O.. Konstatacja ta pozwala na uznanie, że sąd odwoławczy nie tylko nie dopuścił się uchybień mających charakter rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, ale nie dopuścił się jakichkolwiek uchybień zaś przeprowadzona kontrola instancyjna wyroku sądu pierwszej instancji została zrealizowana w sposób prawidłowy, wyczerpujący i profesjonalny. Sąd Najwyższy zauważa przy tym, że ustawa postępowania karnego wymaga, by uzasadnienie sądu drugiej instancji było

związłe (art. 458 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k.). Dlatego zarzut naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. również okazał się bezzasadny.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy oddalił kasację wniesioną przez obrońcę skazanego jako oczywiście bezzasadną, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążył E. T. W tym stanie rzeczy rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 7 marca 2023 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Krasnymstawie z dnia 20 października 2022 r. (art. 532 § 1 k.p.k.), zawartego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, stało się bezprzedmiotowe.

SSN Antoni Bojańczyk

[PGW]

[ał]